

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля Юрій БІДЗІЛЯ

« 30 » червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.01 Українська мова та література
Освітня програма	Українська мова і література
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського мовознавства» для здобувачів вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.01 Українська мова та література освітньої програми «Українська мова і література».

Розробник: Венжинович Наталія Федорівна, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови, завідувач кафедри української мови ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри української мови**
Протокол № 12 від 26 червня 2023 року

Завідувач кафедри Наталія ВЕНЖИНОВИЧ

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету
Протокол № 8 від 29 червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії Василь ШАРКАНЬ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4	2-й	2-й
	Лекції	
	28	12
	Практичні, семінарські	
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота	
	72	108

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія українського мовознавства» є освоєння здобувачами вищої освіти комплексу теоретичних і практичних знань із зазначеної навчальної дисципліни, зокрема:

- забезпечити наукове розуміння загальних закономірностей і тенденцій розвитку вітчизняної лінгвістики ХХ–початку ХХІ століття, з'ясувати сучасний стан і проблеми мовознавства в Україні;
- ознайомитися з основними етапами лінгвістичного процесу ХХ–ХХІ ст., з'ясувати його місце в історії українського мовознавства, що сприятиме формуванню цілісного та об'єктивного уявлення про закономірності становлення і розвитку лінгвістичної думки загалом;
- акцентувати увагу на мовній політиці держави, діяльності українських наукових інституцій, напрямках роботи вчених-теоретиків сучасності, докладно розглянути їхній науковий доробок та найважливіші конкретні досягнення;
- схарактеризувати погляди сучасних мовознавців на різні лінгвістичні явища;
- проаналізувати праці з лінгвоукраїністики, написані поза межами України.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК3);
- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК4);
- здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах (ФК1);

-здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки (ФК3).

-здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань (ФК6);

-здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень (ФК7);

-здатність удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної галузі: мовознавства, літературознавства, фольклористики, перекладознавства, прикладної лінгвістики, літературної критики тощо; володіння навичками управління інформацією (ФК9).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Історія українського мовознавства» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми:

ОК 1. Теорія мовознавства.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Українська мова і література», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифри ПРН
Застосовувати сучасні методиками і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.	ПРН 3
Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.	ПРН 7
Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються	ПРН 13
Очікувані результати навчання	Шифри ПРН
Володіти сучасними методиками та технологіями, інформаційними ресурсами для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.	ПРН3
Уміти порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.	ПРН7
Навчитися доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.	ПРН 13

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: іспит, модульна контрольна, оцінка усних відповідей; опитування на практичних заняттях, письмові роботи, виконання тестових завдань на сайті електронного навчання; робота з науковими текстами; виконання індивідуальних завдань тощо.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усна або письмова з такими видами: групове та індивідуальне опитування, контрольна (самостійна) робота, виконання практичних завдань та вправ, робота на сайті електронного навчання, відповіді на теоретичні питання, виконання практичних завдань).

Форма підсумкового семестрового контролю: усний іспит.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
7	9	12	9	13		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
8	8	13	8	13		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни «Історія українського мовознавства»

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	5	40	5	35
Комп'ютерне (письмове) тестування при тематичному оцінюванні	1	5	1	5
Презентація	-	-	1	5
Опрацювання першоджерел	1	5	1	5
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	8	100	9	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль є необхідним елементом модульно-рейтингової технології навчального процесу. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Історія

українського мовознавства» проводиться два рази на семестр, згідно з розкладом модульних контролів, визначених навчальною частиною в межах годин, які відведені на практичні заняття. До модульної контрольної роботи допускаються здобувачі, які виконали усі види практичних завдань. До початку модульної контрольної роботи здобувачі мають мати поточні підсумкові бали за практичні заняття та самостійну роботу. Максимальна кількість балів одержаних під час модульної контрольної роботи становить 50 балів.

Виконання модульної контрольної роботи передбачає надання відповідей на тести та теоретичні питання, виконання практичних завдань. Робота складається з 10 тестів, двох теоретичних питань / словника термінів, двох (трьох) практичних завдань.

Перескладання підсумкового модульного контролю здобувачами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці, проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу не підвищуються.

Якщо здобувач набрав 60 і більше балів, то іспит може бути виставлений за результатами поточного оцінювання та модульного контролю на момент оголошення результатів. У разі, якщо здобувач бажає поліпшити свою оцінку, він складає іспит за всією програмою навчальної дисципліни. При цьому в підсумковій оцінці не враховуються накопичені бали.

Здобувач вищої освіти, який не з'явився на модульну контрольну роботу, або ж його модульна оцінка складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний скласти (перескласти) модуль до початку підсумкового контролю у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету.

Оцінка відмінно (90-100 балів, А) виставляється здобувачеві, який продемонстрував здібності до критичного мислення, належно обґрунтував думку, навів актуальні приклади, зробив самостійні узагальнення, спираючись на знання програмового матеріалу, самостійно опрацьовані додаткові джерела.

Оцінка добре (82-89 балів, В) виставляється здобувачеві, який належно розкрив тему, виявив здібності до аналізу явищ, продемонстрував знання необхідної наукової інформації, зробив самостійні узагальнення, проте припустився незначних огріхів.

Оцінка добре (74–81 бал, С) виставляється здобувачеві, який добре розкрив тему, належно проаналізував складне явище, зробив узагальнення, але припустився помилок в аргументації думки.

Оцінка задовільно (64–73 бали, D) виставляється здобувачеві, який розкрив тему, зробив спробу самостійного аналізу проблеми, продемонстрував задовільний рівень володіння програмовим матеріалом, але не навів сучасних прикладів для підтвердження власної думки, зробив часткові узагальнення.

Оцінка задовільно (60–63 бали, E) виставляється здобувачеві, який частково розкрив тему, виявив слабкий рівень володіння науковою інформацією, поверховість в аналізі явища. не зробив належних узагальнень.

Оцінка незадовільно (35–59 балів, FX) виставляється здобувачеві, який не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання, виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка незадовільно (0-34 балів, F) виставляється здобувачеві, який не виконав навчальну програму або якийсь серйозний елемент її складників, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий здобувач не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

За результатами контролю знань здобувачів дозволяється виставлення екзаменаційної оцінки (без підсумкового іспиту) – «відмінно», «добре», та «задовільно». Здобувач має право підвищити оцінку, складаючи іспит.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

За результатами модульного контролю визначається підсумкова рейтингова оцінка. Оцінка за іспит визначається залежно від рейтингового балу. Загальна кількість балів, яку може здобути студент, – 100 балів. Вони досягаються шляхом сумування результатів оцінок за всі види робіт. Здобуті бали переводяться також в оцінку за чотирибальною національною шкалою.

Оцінку **«відмінно» (90-100 балів, А)** заслуговує здобувач, який усебічно, системно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку **«добре» (82-89 балів, В)** – заслуговує здобувач, який повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.

Оцінку **«добре» (74-81 бал, С)** заслуговує здобувач, який у загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою.

Оцінку **«задовільно» (64-73 бали, D)** заслуговує здобувач, який знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його в майбутній професії; виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку **«задовільно» (60-63 бали, E)** заслуговує здобувач, який володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання й використання його в майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка **«незадовільно» (35-59 балів, FX)** виставляється здобувачеві, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку **«незадовільно» (0-34 балів, F)** виставляється здобувачеві, який володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення цієї дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

До складання іспиту допускаються здобувачі вищої освіти, у яких підсумкова модульна оцінка за семестр становить не менше 35 балів і, яким зараховано всі види робіт за цей семестр.

Здобувач вищої освіти, підсумкова рейтингова оцінка якого складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний покращити її до початку підсумкового семестрового контролю під час чергування викладачів на кафедрі у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету. Інакше здобувач не допускається до складання заліку і в нього виникає академічна заборгованість.

Іспит зі навчальної дисципліни здобувач вищої освіти може не скласти, якщо він успішно пройшов усі модульні контролю та його влаштовує підсумкова модульна оцінка. Здобувачі вищої освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить від 35 до 59, іспит складають обов'язково. Здобувач освіти може підвищити на заліку рейтинговий бал, при цьому, за результатами складання заліку оцінка не може бути менша за підсумкову оцінку, яку він отримав за результатами модульних контролів.

Іспит проходить в усній формі. На іспит виносяться теоретичні, практичні завдання в обсязі навчального матеріалу. Оцінювання результатів навчання на заліку здійснюється за 100-бальною шкалою. Оцінка за іспит заноситься у відомість обліку успішності.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальнотеоретичні засади вивчення історії українського мовознавства: основні аспекти

Тема 1. Предмет і завдання курсу як наукової та навчальної дисципліни.

Предмет, мета курсу та основні завдання. Становлення історії українського мовознавства. Українське мовознавство в кінці ХХ – на початку ХХІ ст.

Тема 2. Основні періоди українського мовознавства.

1. 1917 – 1934 рр. 2. 1935 – 1990 рр. 3. 1990 – перші десятиліття ХХІ ст. Мовознавчі наукові осередки у цих періодах. Найважливіші сучасні українські наукові школи.

Тема 3. Найважливіші праці з історії українського мовознавства на поч. ХХ ст.

Діалектологічні студії. Основна проблематика досліджень.

Тема 4. Наукове вивчення фонетичного рівня української мови.

Найбільш вагомі праці з фонетики у трьох періодах історії мовознавства. Дискусії серед відомих мовознавців.

Тема 5. Фундаментальні наукові розвідки з історії граматичної думки української мови.

Найважливіші проблеми досліджень. Персональний внесок відомих українських учених у розбудову граматичної системи української мови.

Тема 6. Унормування української термінології в період «золотого десятиріччя».
Здобутки. Проблеми. Перспективи.

Тема 7. Головні напрямки роботи над кодифікацією українського правопису на поч. ХХ ст. «Найголовніші правила українського правопису» (1921 р.).

Хитання в поглядах учених. Роль наукових члена-кореспондента НАНУ, доктора філологічних наук, професора В.В. Німчука в унормуванні українського правопису.

Модуль 2. Практичні засади вивчення історії українського мовознавства: основні здобутки.

Тема 8. Особливості наступних видань правопису української мови.

Історія укладання та видання «Українського правопису» 1928 року. Основні зміни в правописі 1933 р.

Тема 9. Відомі українські мовознавці про здобутки лексикографії української мови. Словники літературної мови різних типів. Діалектологічні словники. Фразеологічні словники тощо.

Тема 10. Головні тенденції розвитку мовознавства 1935–1990 рр. – перших десятиліть ХХІ ст. на тлі політичної ситуації в Україні.

Українські лінгвісти про походження та основні етапи розвитку української мови. Погляди українських мовознавців на статус давньоруської мови

Тема 11. Основні напрями розвитку термінологічної системи. 30-ті – 40-ві роки ХХ ст. Термінотворча праця в 50-х – 90-х рр. ХХ ст. та початку ХХІ ст.

Тема 12. Проблемні питання історії українського мовознавства. Історія укладання та видання правописів 1946р., 1960 р. Лінгвістичні дискусії щодо літери І.

Тема 13. Український правопис 2019 р. у працях сучасних мовознавців. Зміни, доповнення, дискусійні питання. Перспективи удосконалення.

Тема 14. Розвиток історії української лінгвістичної науки за межами України.
Основні напрями наукової діяльності мовознавців-емігрантів.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма					Заочна форма						
	усього	у тому числі				усього	у тому числі					
		лк	п.з.	лаб.	інд. роб.		с.р.	лк	п.з.	лаб.	інд. роб.	с.р.
2-й семестр (денна форма), 1 семестр (заочна форма)												
МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА: ОСНОВНІ АСПЕКТИ												
Тема 1. Предмет і завдання курсу як наукової та навчальної дисципліни. Предмет, мета курсу та основні завдання. Становлення історії українського мовознавства. Українське мовознавство в кінці ХХ – на початку ХХІ ст.	4	2	-			2	9	2	-			7
Тема 2. Основні періоди українського мовознавства. 1. 1917 – 1934 рр. 1935 – 1990 рр. 3. 1990 – перші десятиліття ХХІ ст. Мовознавчі наукові осередки у цих періодах. Найважливіші сучасні українські наукові школи.	7	2	2			3	10	2	-			8
Тема 3. Найважливіші праці з історії українського мовознавства на поч. ХХ ст. Діалектологічні студії. Основна проблематика досліджень.	9	2	2			5	10	2	-			8

<p>Тема 4. Наукове вивчення фонетичного рівня української мови. Найбільш вагомі праці з фонетики у трьох періодах історії мовознавства. Дискусії серед відомих мовознавців.</p>	7	2	-			5	8	-	-			8
<p>Тема 5. Фундаментальні наукові розвідки з історії граматичної думки української мови. Найважливіші проблеми досліджень. Персональний внесок відомих українських учених у розбудову граматичної системи української мови.</p>	9	2	2			5	10	2	-			8
<p>Тема 6. Унормування української термінології в період «золотого десятиріччя». Здобутки, проблеми та перспективи.</p>	9	2	2			5	7	-	-			7
<p>Тема 7. Головні напрямки роботи над кодифікацією українського правопису на поч. ХХ ст. «Найголовніші правила українського правопису» (1921 р.). Читання в поглядах учених. Роль наукових члена-кореспондента НАНУ, доктора філологічних наук, професора В.В. Німчука в унормуванні українського правопису.</p>	9	2	2			5	8	-	-			8

Разом за модулем 1	54	14	10			30	60	8				54
МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА: ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ.												
Тема 8. Особливості наступних видань правопису української мови. Історія укладання та видання «Українського правопису» 1928 року. Основні зміни в правописі 1933 р.	8	2	-			6	8	-	-			8
Тема 9. Відомі українські мовознавці про здобутки лексикографії української мови. Словники літературної мови різних типів. Діалектологічні словники. Фразеологічні словники тощо.	10	2	2			6	10	2	-			8
Тема 10. Головні тенденції розвитку мовознавства 1935–1990 рр. – перших десятиліть ХХІ ст. на тлі політичної ситуації в Україні. Українські лінгвісти про походження та основні етапи розвитку української мови. Погляди українських мовознавців на статус давньоруської мови.	10	2	2			6	8	-	-			8
Тема 11. Основні напрями розвитку термінологічної системи. 30-ті – 40-ві роки ХХ ст. Термінотворча праця в 50-х – 90-х рр. ХХ ст. та початку ХХІ ст.	10	2	2			6	7					7

Тема 12. Проблемні питання історії українського мовознавства. Історія укладання та видання правописів 1946р., 1960 р. Лінгвістичні дискусії щодо літери Г.	8	2				6	8	-				8
Тема 13. Український правопис 2019 р. у працях сучасних мовознавців. Зміни, доповнення, дискусійні питання. Перспективи удосконалення.	10	2	2			6	9	2	-			7
Тема 14. Розвиток історії української лінгвістичної науки за межами України. Основні напрями наукової діяльності мовознавців-емігрантів.	10	2	2			6	8					8
Разом за модулем 2	66	14	10			42	60	4				54
Усього годин	120	28	20			72	120	12				108

6.3. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1.			
1	Предмет і завдання курсу як наукової та навчальної дисципліни. Основні періоди українського мовознавства.	2	-
2	Найважливіші праці з історії українського мовознавства на поч. ХХ ст. Діалектологічні студії. Основна проблематика досліджень.	2	-
3	Фундаментальні наукові розвідки з історії граматичної думки української мови.	2	-
4	Унормування української термінології в період «золотого десятиріччя».	2	-

5	Головні напрямки роботи над кодифікацією українського правопису на поч. ХХ ст.	2	
	Модульна контрольна робота 1		-
Модуль 2			
6	Відомі українські мовознавці про здобутки лексикографії української мови.	2	-
7	Головні тенденції розвитку мовознавства 1935–1990 рр. – перших десятиліть ХХІ ст. на тлі політичної ситуації в Україні.	2	-
8	Основні напрями розвитку термінологічної системи. 30-ті – 40-ві роки ХХ ст. Термінотворча праця в 50-х – 90-х рр. ХХ ст. та початку ХХІ ст.	2	-
9	Український правопис 2019 р. у працях сучасних мовознавців.	2	-
10	Розвиток історії української лінгвістичної науки за межами України.	2	-
	Модульна контрольна робота 2		
	Усього годин	20	-

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Наукова діяльність А. Кримського, Є. Тимченка, М. Грунського.	8	10
2	Основні напрями наукової роботи М. Калиновича, О. Синявського, Л. Булаховського.	8	10
3	Коло наукових зацікавлень І. Огієнка як мовознавця.	8	10
4	Ю. Шевельов – видатний учений ХХ ст.	5	10
5	Мовознавча спадщина В. Сімовича, В. Ганцова, О. Курило.	8	10
6	Відомий український мовознавець С. Бевзенко.	5	10
7	Наукова спадщина І. Ковалика.	5	12
8	Вагомий внесок В. Німчука в українське та світове мовознавство.	5	12
9	Й.Дзензелівський, В. Добош, М. Сюсько – відомі	10	12

	представники Закарпатської мовознавчої школи.		
10	П.Чучка, В. Лавер, Л. Белей – знані вчені-мовознавці з Ужгородського національного університету.	10	12
	Разом	72	108

6.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання призначені для відпрацювання здобувачами пропущених занять через хворобу або іншу поважну причину, а також мають на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі одержують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці:

1. Виконання додаткових завдань із збірників і за матеріалами методичних розробок.
2. Реферування наукових статей.
3. Написання рефератів.
4. Підготовка слайд-презентацій.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: офісні додатки, сервіси «Moodle», «Google Meet», сайт електронного навчання УжНУ: <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>

Обладнання: персональний комп'ютер, мультимедійний проектор, інтерактивна дошка.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Історія українського мовознавства: матеріали до лекцій для магістрантів напряму 8.035 - Філологія, ОП "Українська мова та література. Укладач: Н.Ф. Венжинович. Ужгород: ПП Данило С.І., 2022. 115 с.
2. Довбня Л., Т. Товкайло. Історія українського мовознавства в іменах: навч. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2018. 171 с.
3. Загнітко А. П. Історія українського мовознавства в особах: [наук.-навч. посіб.]. Донецьк: ДонНУ, 2006. Ч. 1. 184 с.
4. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України – 75, 1930–2005: матеріали до історії. Київ: Довіра, 2005. 565 с.
5. Історія українського мовознавства: методичні рекомендації до практичних робіт для студентів-філологів / уклад. І. С. Гонца. Умань: ВПЦ "Візаві", 2017. 87 с.

Допоміжна література

1. Німчук В.В. Історія українського правопису: XVI–XX століття. Хрестоматія. Київ: Наукова думка, 2004. 584 с.
2. Постаті та ідеї: 3 історії мовознавства в Україні. Київ, 1995. 234 с.
3. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія Полтава: Довкілля, 2010. 769 с.
4. Русанівський В.М. Україністика. Українська мова: Енциклопедія. Київ, 2000. С. 648–652.
5. Українська мова: Енциклопедія. Київ: Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана, 2004. 824 с.
6. Шевельов Ю.В. Портрети українських мовознавців. Київ, 2002. 265 с.

7. Штерн І.Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики: енциклопедичний словник. Київ, 1998.

Інформаційні ресурси

1. Матеріали, розміщені на вебсторінках: 1) www.education.gov.ua – веб-сторінка Міністерства освіти і науки України. 2) www.nduv.gov.ua – веб-сторінка бібліотеки ім. Вернадського.
2. Німчук В.В. Мовознавство на Україні в XIV–XVII ст. Київ: Наукова думка, 1985. 220 с. <http://litopys.org.ua/nimchuk/nim.htm>
3. Нормативна база (Закони, Положення, Укази Президента України, Листи МОНУ, Постанови Кабінету Міністрів).
4. Юрій Шевчук. Мовна шизофренія – нова, потужна форма русифікації
http://zik.ua/news/2015/07/08/yuriy_shevchuk_movna_shyzofreniya__nova_potuzhna_forma_rusyfikatsii_605587
5. <http://www.ec-dejavu.net/c/Concept.html>
6. <http://danefae.org/pprs/gorwkova/zoloto.htm>

Додаток 2

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)